

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

30 maart 2007

VOORSTEL VAN DECREET

**– van de heer Tom Dehaene, mevrouw Vera Jans, de heren Robert Voorhamme
en Bart Caron en de dames Vera Van der Borgh en Helga Stevens –**

houdende de organisatie van opvoedingsondersteuning

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Algemeen

Met dit voorstel van decreet wordt ingegaan op een maatschappelijke behoefte aan opvoedingsondersteuning, die deze legislatuur beleidsmatig werd verwoord in onder meer het Vlaams regeerakkoord 2004-2009: “We kiezen voor een ondersteuning van diegenen die verantwoordelijkheid dragen voor anderen. Hiertoe versterken we de opvoedings- en gezinsondersteuning als belangrijke schakel in preventie en in begeleiding van gezinnen” (blz. 24). Het opvoeden van kinderen wordt immers steeds meer beschouwd als een complexe opdracht, beïnvloed door een wisselwerking van factoren. Concreet gaat het om de kenmerken van het kind (zoals zijn ontwikkelingsbehoeften of temperament), de kenmerken van de opvoedingsverantwoordelijke (zoals zijn persoonlijkheid, opvoedingsgeschiedenis, opvattingen over opvoeden en opvoedingsvaardigheden) en de context waarbinnen de opvoeding plaatsvindt (partnerrelatie, buurt, maatschappij enzovoort).

Op 23 mei 2006 hield de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin van het Vlaams Parlement een hoorzitting over opvoedingsondersteuning¹. Dit voorstel van decreet vloeit daaruit voort. Met hun parlementaire initiatief beogen de indieners een versterkt en meer afgestemd en gestroomlijnd aanbod van opvoedingsondersteuning, waarbij het lokale niveau het eerste ankerpunt is.

Opvoedingsondersteuning bestaat uit laagdrempelige activiteiten die tot doel hebben om opvoedingsverantwoordelijken steun te bieden bij het opvoeden van kinderen. De behoefte aan opvoedingsondersteuning kan heel verschillend zijn voor opvoedingsverantwoordelijken.

Opvoedingsondersteuning is al mogelijk bij gewone opvoedingsvragen waaruit een bepaalde opvoedingsonzekerheid kan blijken. Opvoedingsondersteuning moet de kansen van de persoonsontwikkeling van het kind vergroten, door ondersteuning te bieden aan de opvoedingsverantwoordelijke waardoor hij of zij beter gewapend is om de opvoedingsopdracht

te realiseren. Opvoedingsondersteuning vergroot de opvoedingsmogelijkheden en de kansen van gezinnen en voorkomt eventuele zwaardere problemen. Door opvoedingsverantwoordelijken te ondersteunen, wensen de indieners de zelfstandigheid en vaardigheden om op te voeden te vergroten. Dat maakt opvoedingsverantwoordelijken meer weerbaar tegenover eventuele zwaardere problemen die zich in de toekomst voordoen.

Met hun voorstel komen de indieners ook beter tegemoet aan artikel 18.2 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind, dat de Vlaamse Gemeenschap ertoe verplicht te zorgen voor “passende bijstand aan ouders en wettige voogden bij de uitoefening van hun verantwoordelijkheden die de opvoeding van het kind betreffen.”

De indieners van dit voorstel van decreet stellen een aantal uitgangspunten bij opvoedingsondersteuning voorop. De opvoedingsondersteuning moet vooreerst laagdrempelig zijn. Dat betekent onder meer dat zij gemakkelijk bereikbaar moet zijn, geen grote financiële inspanningen mag vragen, niet stigmatiserend mag zijn, cultuur-sensitief moet zijn en vrijblijvend moet zijn. De actoren die de opvoedingsondersteuning inhoud en vorm geven, zullen vraaggericht en participatief werken, dat wil zeggen dat zij moeten uitgaan van de vragen en de behoeften van de opvoedingsverantwoordelijken. Opvoedingsondersteuning kan niet goed zijn wanneer zij niet op maat wordt aangeboden: elke opvoedingsvraag moet ernstig worden genomen en verdient een gepast antwoord.

Opvoedingsondersteuning moet ‘empowerment’ mogelijk maken. Dit betekent dat het concrete aanbod opvoedingsverantwoordelijken erkent en versterkt in hun eigen rol als opvoeder en dat het dus aansluit bij de deskundigheid van de opvoedingsverantwoordelijken zelf en deze activeert om zelf oplossingen te zoeken.

De indieners van het voorstel van decreet beogen een versterkt aanbod van opvoedingsondersteuning dat meer afgestemd is op de lokale noden. Dat het voorstel van decreet primair gericht is op opvoedingsverantwoordelijken staat de betrokkenheid van kinderen uiteraard niet in de weg.

De indieners van dit voorstel van decreet beperken het personele toepassingsgebied van hun voorstel niet tot opvoedingsverantwoordelijken van jonge kinderen. Alle opvoedingsverantwoordelijken van minderjarigen moeten bereikt kunnen worden.

¹ *Parl. St.* VI. Parl. 2005-06, nr. 872/1.

Het aanbod van opvoedingsondersteuning dat de indieners nastreven, moet concreet inhoud en vorm krijgen door een samenwerking tussen actoren uit de welzijns- en gezondheidszorg, het onderwijs en de socioculturele sector en de lokale, provinciale en Vlaamse overheden. Hiertoe voorziet het decreet in lokale coördinatoren opvoedingsondersteuning, het lokaal overleg opvoedingsondersteuning, de opvoedingswinkels met kwaliteitslabel, de Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning, het bovenlokaal overleg opvoedingsondersteuning, de initiatieven inzake voorlichting, opleiding, vorming of training rond opvoeding en het Vlaams Expertisecentrum voor Opvoedingsondersteuning. De huidige preventieconsulenten van de preventiecellen bij de comités voor bijzondere jeugdzorg worden vanuit het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Jongerenwelzijn bij de opvoedingswinkels en als Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning ingeschakeld. Hierdoor wordt hun opdracht volledig gekaderd in opvoedingsondersteuning als preventie.

De bepalingen van dit voorstel van decreet gelden in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, met dien verstande dat, het staatsrechtelijke gegeven indachtig, de Vlaamse Gemeenschapscommissie er zal zorgen voor de werkingssfeer van dit decreet (zowel voor het lokaal overleg opvoedingsondersteuning als voor de opvoedingswinkel).

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

In dit artikel worden onder meer ‘opvoedingsondersteuning’ en ‘opvoedingsverantwoordelijken’ gedefinieerd. Opvoedingsondersteuning door opvoedingsverantwoordelijken is laagdrempelig en gelaagd. De indieners van het voorstel van het decreet kiezen voor de ruime persoonscategorie van opvoedingsverantwoordelijken. Daaronder worden niet enkel de titularissen van het ouderlijk gezag verstaan, maar ook de natuurlijke personen die een of meer kinderen op duurzame wijze of op regelmatige basis in feite onder hun bewaring hebben, of bij wie het kind geplaatst is door bemiddeling of ten laste van een

overheid (comité voor bijzondere jeugdzorg of jeugdrechtbank). Deze benadering maakt het mogelijk dat bijvoorbeeld ook stiefouders of pleeggezinnen een beroep doen op opvoedingsondersteuning. Kortom, het begrip opvoedingsverantwoordelijken dekt een verscheidenheid aan gezinsvormen (inclusief alleenstaande ouders) en is ook van toepassing op grootouders die bijvoorbeeld aan informele kinderopvang doen. Tot slot worden onder de noemer ‘opvoedingsverantwoordelijken’ ook de professionelen en vrijwilligers begrepen die op grond van hun activiteiten mee verantwoordelijk zijn voor de opvoeding van meerdere kinderen.

De indieners kiezen er bewust voor om ‘kind’ te definiëren (artikel 2, 3°). Het mag dan ook duidelijk zijn dat opvoedingsondersteuning door de onderscheiden actoren in het voorstel van decreet niet uitsluitend betrekking mag hebben op de opvoeding van kinderen in de vroege levensjaren (dus bijvoorbeeld niet enkel van nul tot drie jaar). Om die reden wordt een kind gedefinieerd als een persoon bedoeld in artikel 1 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind, goedgekeurd in New York op 20 november 1989: “ieder mens jonger dan achttien jaar, tenzij volgens het op het kind van toepassing zijnde recht de meerderjarigheid eerder wordt bereikt.”

Voorts worden ‘lokaal sociaal beleidsplan’, ‘Kind en Gezin’, ‘Jongerenwelzijn’ en ‘centrumstad’ gedefinieerd. Onder ‘centrumstad’ (artikel 2, 5°) verstaan de indieners de grootsteden, de centrumsteden of de Vlaamse Gemeenschapscommissie bedoeld in artikel 4 van het decreet van 13 december 2002 tot vaststelling van de regels inzake de werking en de verdeling van het Vlaams Stedenfonds. Concreet gaat het om de grootsteden Antwerpen en Gent, de centrumsteden Aalst, Brugge, Genk, Hasselt, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas en Turnhout en de Vlaamse Gemeenschapscommissie, die optreedt als bevoegd bestuur voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Artikelen 3, 4 en 5

De artikelen 3 tot en met 5 vormen samen hoofdstuk II (‘Lokale coördinatoren opvoedingsondersteuning en lokaal overleg opvoedingsondersteuning’).

De indieners van dit voorstel van decreet zorgen voor ondersteuning van de opleiding en permanente vorming van de lokale coördinatoren opvoedingsondersteuning.

(1) Dat veronderstelt ten eerste dat een lokale coördinator opvoedingsondersteuning wordt tewerkgesteld door de gemeente, een intergemeentelijk samenwerkingsverband of desgevallend, de Vlaamse Gemeenschapscommissie (artikel 3, eerste lid, 1°). Indien de gemeente (een intergemeentelijk samenwerkingsverband of de Vlaamse Gemeenschapscommissie) geen lokale coördinator opvoedingsondersteuning tewerkstelt, zal een Vlaamse coördinator opvoedingsondersteuning de tewerkstelling trachten te bespoedigen. Lukt ook dat niet, dan kan de coördinator worden aangeduid door en onder de actoren die deel kunnen uitmaken van het lokaal overleg opvoedingsondersteuning (zie artikel 8).

(2) Ten tweede vereist de ondersteuning van de opleiding en de permanente vorming van een lokale coördinator opvoedingsondersteuning dat de lokale coördinator opvoedingsondersteuning op regelmatige basis een lokaal overleg opvoedingsondersteuning organiseert. Dat lokaal overleg opvoedingsondersteuning moet een aanbod aan opvoedingsondersteuning nastreven dat op de lokale behoeften en kenmerken is afgestemd (artikel 3, eerste lid, 2°). Die lokale behoeften kunnen van gemeente tot gemeente of van stad tot stad verschillen. Het voorgestelde artikel 4 verbijzondert die voorwaarde. Het lokaal overleg opvoedingsondersteuning moet minstens vier opdrachten vervullen:

1° het lokaal overleg opvoedingsondersteuning moet ten eerste, met betrekking tot opvoedingsondersteuning, het lokaal sociaal beleidsplan en de evaluatie ervan voorbereiden. De evaluatie van het lokaal sociaal beleidsplan is opgenomen in artikel 4, tweede lid van het decreet van 19 maart 2004 betreffende het lokaal sociaal beleid;

2° het lokaal overleg opvoedingsondersteuning moet de acties rond opvoedingsondersteuning, zoals voorzien in het lokaal sociaal beleidsplan, ontwikkelen en dit op basis van afstemming en samenwerking;

3° het lokaal overleg opvoedingsondersteuning moet, op basis van afstemming en samenwerking, instaan voor de informatieverstrekking, het sensibiliseren rond het opvoeden van kin-

deren en de vroegtijdige detectie van opvoedingsonzekerheid of opvoedingsproblemen. Het Vlaams Expertisecentrum voor opvoedingsondersteuning zal in dit verband aan het lokaal overleg opvoedingsondersteuning basisinformatie aanbieden over het opvoeden van kinderen in diverse levensfasen (zie artikel 12, 1°);

4° het lokaal overleg opvoedingsondersteuning moet meewerken mee aan de afstemming op bovenlokaal niveau van het aanbod aan opvoedingsondersteuning, waar onder meer een pedagogische adviesfunctie zal worden verzekerd (zie artikel 9).

Het voorstel van decreet bepaalt principieel niet welke actoren deel moeten uitmaken van het lokaal overleg opvoedingsondersteuning. Wel wordt bepaald dat de lokale coördinator opvoedingsondersteuning minstens een aantal van de hier benoemde actoren moet uitnodigen.

Wat die actoren betreft, is het volgende van belang:

- het gaat om actoren die actief moeten zijn in de betrokken gemeente of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- de lokale coördinator opvoedingsondersteuning kan andere organisaties of betrokkenen uitnodigen. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat initiatieven worden uitgenodigd die uniek zijn (enkel in de betreffende gemeente voorkomen) en/of niet onderworpen zijn aan een specifieke regelgeving;
- de indieners zien inzake opvoedingsondersteuning voor de centra voor algemeen welzijnswerk veeleer een rol weggelegd op bovenlokaal niveau. Daar waar een centrum voor algemeen welzijnswerk actief is in een gemeente, kan het evenwel wenselijk zijn om deze voorziening uit te nodigen voor het lokaal overleg opvoedingsondersteuning (ook met het oog op de participatie aan een opvoedingswinkel) (zie infra);
- uit de volgorde van de minimaal uit te nodigen actoren mag geen appreciatie voor deze

of gene worden afgeleid. De minimaal uit te nodigen actoren worden immers weergegeven volgens de datum van afkondiging van hun wettelijke of decretale basis. De uitvoerende macht kan overigens andere actoren of vertegenwoordigers van die actoren aanwijzen die uitgenodigd moeten worden voor deelname aan het lokaal overleg opvoedingsondersteuning (artikel 5, tweede lid). Op deze wijze wordt de nodige flexibiliteit ingebouwd;

- de actoren die niet expliciet decretaal worden vermeld (bijvoorbeeld een kinderdagverblijf), worden ook hier niet expliciet genoemd. Er wordt enkel verwezen naar de decretale basis op grond waarvan hun normering tot stand is gekomen;
- deze opsomming zou aanleiding kunnen geven tot een onwerkbaar samenstelling van het lokaal overleg. Om dat te vermijden en om een efficiënte werkwijze te vrijwaren wordt de mogelijkheid geboden te werken met een systeem van vertegenwoordigers van de onderscheiden actoren. De Vlaamse Regering moet de voorwaarden bepalen waaronder dat kan gebeuren (bijvoorbeeld wanneer er in een bepaalde gemeente een bepaald aantal van dezelfde actoren actief zijn) (artikel 5, derde lid).

De volgende actoren moeten worden uitgenodigd (artikel 5, eerste lid):

- 1° het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn. De wettelijke opdracht van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn gaat verder dan louter financiële hulpverlening (zie onder meer artikel 57, §1, van de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn waarin wordt bepaald dat het OCMW tot taak heeft aan personen en gezinnen de dienstverlening te verzekeren waartoe de gemeenschap gehouden is en waarbij het niet alleen lenigende of curatieve doch ook preventieve hulp moet verzekeren);
- 2° de erkende huisartsen. Door huisartsen te laten uitnodigen voor het lokaal overleg opvoedingsondersteuning, wordt de brede maatschappelijke (contact)functie van huisartsen bevestigd. De erkenning van huisartsen

gaat momenteel terug op artikel 35quater van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen;

- 3° de kleuterscholen, de lagere scholen, de basisscholen² en de scholen uit het secundair onderwijs. Het is evident dat aan die scholen de kans wordt geboden om, vanuit hun maatschappelijke opdracht en pedagogische project, mee te participeren aan het lokaal overleg opvoedingsondersteuning. Ouderverenigingen zijn schoolgebonden verenigingen waarbinnen ouders van leerlingen onder de leiding van een gekozen bestuur samenwerken omtrent schoolgebonden aangelegenheden.

Ook de centra voor leerlingenbegeleiding worden hier vermeld, vermits aangezien decretaal is bepaald dat de acties van de centra voor leerlingenbegeleiding indirect via de ouders kunnen verlopen (artikel 4 van het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding);

- 4° de regionale instituten en instellingen voor maatschappelijk opbouwwerk met een lokale werking. Wanneer dat opbouwwerk niet is in de betrokken gemeente, is een uitnodiging niet vereist;
- 5° de diensten voor gezinszorg. Deze welzijnsvoorzieningen richten zich niet uitsluitend tot zorgbehoevende ouderen, maar bieden ook thuiszorg aan jongere gezinnen. Er zijn ook erkende diensten voor gezinszorg waarin de activiteiten en het personeel van een kraamcentrum zijn geïntegreerd. Kraamzorg wordt gedefinieerd als “de totaliteit van zorgen, waaronder ondersteunende hulp op hygiënisch-verzorgend, huishoudelijk en psychosociaal vlak, die voor de pas bevallen moeder, haar kind en eventueel haar gezin moeten worden voorzien in de periode van gemiddeld tien dagen, die volgt op de bevalling en die de moeder nodig heeft om fysiek en psychisch weer op krachten te komen” (artikel 1, 7°, bij-

² Het basisonderwijs (in de zin van artikel 4 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997) omvat kleuteronderwijs en lager onderwijs.

lage I, besluit van de Vlaamse Regering van 18 december 1998 houdende de erkenning en de subsidiëring van verenigingen en welzijnsvoorzieningen in de thuiszorg);

- 6° de lokale politie, die een belangrijke detectiefunctie vervult;
- 7° de verenigingen waar armen het woord nemen (voor zover ze actief zijn in de betrokken gemeente of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad) moeten eveneens uitgenodigd te worden voor het lokaal overleg opvoedingsondersteuning. Die verenigingen waar armen het woord nemen kunnen financiële ondersteuning krijgen wanneer zij onder meer armen samen brengen in groep en werken aan hun maatschappelijke emancipatie (artikel 8, 4°, van het decreet van 21 maart 2003 betreffende de armoedebestrijding);
- 8° de verenigingen uit het sociaal-cultureel vormingswerk die systematisch vormingen over opvoeding aanbieden aan opvoedingsverantwoordelijken aanbieden. Daarmee wordt tegemoetgekomen aan het Vlaamse regeerakkoord 2004-2009 waarin wordt bepaald: “We erkennen en ondersteunen het sociaal-cultureel werk als een belangrijke aanbieder van opvoedings- en gezinsondersteuning” (blz. 25);
- 9° de voorzieningen en de actoren die activiteiten uitvoeren binnen het decretale kader voor Kind en Gezin. Het gaat met name om de preventieve gezinsondersteuning (bijvoorbeeld inloopteams van Kind en Gezin) en de kinderopvang (zowel de gesubsidieerde als de zelfstandige kinderopvang).

Dit voorstel van decreet draagt de uitvoerende macht op om de nadere regels te bepalen inzake de organisatie en de werking van het lokaal overleg opvoedingsondersteuning (artikel 5, vierde lid). Het kan bijvoorbeeld gaan om uitvoeringsbepalingen die in een procedure van bemiddeling voorzien bij eventuele conflictsituaties.

- (3) Verder moet de lokale coördinator, met het oog op de ondersteuning van zijn opleiding en permanente vorming, op lokaal niveau de opvoedingsondersteuning in een breder verband coördineren (artikel 3, eerste lid, 3°). Dat biedt

mogelijkheden om opvoedingsondersteuning op gemeentelijk of stedelijk niveau in een breder sociaal netwerk (bijvoorbeeld sport-, muziek- of jeugdverenigingen) te situeren. De lokale coördinator opvoedingsondersteuning moet daarover rapporteren aan het lokaal overleg opvoedingsondersteuning.

Het voorstel van decreet staat de Vlaamse Regering toe deze drie hoofdvoorwaarden ((1) wijze van tewerkstelling van de lokale coördinator opvoedingsondersteuning, (2) organisatie van het lokaal overleg opvoedingsondersteuning en (3) opvoedingsondersteuning in een ruimer verband coördineren op lokaal niveau) te specificeren (‘nadere’ en dus geen ‘extra’ voorwaarden) (artikel 3, tweede lid).

De indieners van dit voorstel van decreet geloven in de ‘goodwill’ van de betrokken actoren om de opvoedingsondersteuning op lokaal niveau beter af te stemmen en te versterken. Zij geloven dat deze ‘goodwill’ er ook toe strekt om het soms diffuse karakter te verlaten van het uiteenlopende opvoedingsondersteunende aanbod.

Artikelen 6 en 7

De artikelen 6 en 7, bevatten de normering inzake opvoedingswinkels. Het voorstel van decreet bepaalt in dat verband in:

- (1) de toekenning van een subsidie-enveloppe aan een lokaal samenwerkingsverband voor de organisatie en de werking van een opvoedingswinkel;
- (2) de ondersteuning ter plaatse door een medewerker van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Jongerenwelzijn. Zoals al in de (algemene) toelichting werd gesteld, gaat het in concreto om mensen die vandaag actief zijn als preventieconsulenten bij de preventiecellen van de comités voor bijzondere jeugdzorg. Hierdoor wordt hun opdracht volledig gekaderd in opvoedingsondersteuning als preventie.

Een van de kerntaken van Jongerenwelzijn is de uitvoering van het preventiebeleid, om te voorkomen dat de doelgroep in een problematische leefsituatie terechtkomt (artikel 3, 4°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap Jongerenwelzijn).

Om de subsidie-enveloppe en de bovengenoemde ondersteuning te kunnen krijgen, moet het lokaal samenwerkingsverband aan een aantal voorwaarden voldoen (artikel 6, §1):

1° het lokaal samenwerkingsverband moet uitgaan van het lokaal overleg opvoedingsondersteuning. De subsidiëring van de organisatie en de werking van een opvoedingswinkel en de ondersteuning ervan zijn met andere woorden niet mogelijk zonder dat het hierboven beschreven lokaal overleg opvoedingsondersteuning aan de basis ligt van het lokaal samenwerkingsverband.

Daarnaast verkiezen de indieners van het voorstel van decreet de formule van het lokaal samenwerkingsverband vormvrij te houden om te garanderen dat de organisatie met de nodige flexibiliteit kan gebeuren.

De subsidiëring en de ondersteuning richten zich enkel – vanwege van hun centrumfunctie – tot de centrumsteden (zie artikel 2, 5°).

Voor alle duidelijkheid: het voorstel van decreet bepaalt niet dat alle deelnemers aan het lokaal overleg opvoedingsondersteuning ook vertegenwoordigd moeten zijn in het lokaal samenwerkingsverband opvoedingsondersteuning. Het voorstel van decreet maakt gewag van ‘meerdere’ deelnemers. Anderzijds wordt wel bepaald dat het lokaal samenwerkingsverband dat de opvoedingswinkel schraagt uitsluitend kan bestaan uit de deelnemers aan het lokaal overleg opvoedingsondersteuning van de centrumstad;

2° over het aanbod van opvoedingsondersteuning van de verschillende actoren en van de vrijwilligers moeten binnen het lokaal samenwerkingsverband opvoedingsondersteuning afspraken worden gemaakt. De indieners van het voorstel van decreet laten de mogelijkheid open om ook met gevormde vrijwilligers te werken;

3° de opvoedingswinkel moet een aantal opdrachten vervullen (zie infra);

4° de opvoedingswinkel moet centraal gelegen en vlot bereikbaar zijn, hij is gevestigd in een of meer toegankelijke gebouwen en moet gezinsvriendelijke openingsuren hanteren;

5° de opvoedingswinkel moet gebruikmaken van een gamma van beproefde methodieken. Het is niet de taak van de decreetgever om die methodieken te

bepalen. Wel kan hij als voorwaarde stellen dat de methodieken wetenschappelijk onderbouwd zijn, hun effectiviteit hebben bewezen en dus ‘beproefd’ zijn.

Van de professionals en de vrijwilligers in de opvoedingswinkel wordt tevens verwacht dat zij de subsidiariteit respecteren, met andere woorden dat zij een meer interveniërende vorm van opvoedingsondersteuning alleen toepassen wanneer een minder intense ondersteuning geen soelaas (meer) kan bieden.

Het spreekt voor zich dat de werking van de opvoedingswinkel vraaggericht en multidisciplinair moet zijn.

Zonder dat tot norm te willen verheffen, bevelen de indieners van dit voorstel van decreet de lokale samenwerkingsverbanden opvoedingsondersteuning ook aan om oog te hebben voor voldoende leeftijdsvariatie onder de professionals en de vrijwilligers in een opvoedingswinkel.

Een opvoedingswinkel moet zijn aanbod differentiëren volgens de diverse levensfasen van kinderen. Een opvoedingswinkel kan niet gesubsidieerd en ondersteund worden wanneer hij enkel een aanbod zou verzorgen voor opvoedingsverantwoordelijken van kleuters en bijvoorbeeld niet voor deze van pubers.

Tot slot moet een opvoedingswinkel, waar nodig, zijn aanbod aan opvoedingsondersteuning differentiëren voor specifieke doelgroepen. De indieners van dit voorstel van decreet willen met opvoedingsondersteuning immers ook maatschappelijk kwetsbare gezinnen bereiken. Specifieke doelgroepen kunnen alleenstaande ouders zijn en opvoedingsverantwoordelijken uit allochtone gemeenschappen of nieuw samengestelde gezinnen.

Het voorstel van decreet kent de volgende opdrachten toe aan een opvoedingswinkel (artikel 6, §1, 3°):

1° een opvoedingwinkel moet basisinformatie ter beschikking stellen over het opvoeden van kinderen in diverse levensfasen. Dat doet geen afbreuk aan de opdracht van het lokaal overleg opvoedingsondersteuning om op basis van afstemming en samenwerking te zorgen voor de informatieverstrekking over het opvoeden van kinderen (zie artikel 4, 3°);

2° een opvoedingswinkel moet algemene opvoedingsvragen beantwoorden;

- 3° een opvoedingswinkel moet een onderscheiden, vraaggerichte, pedagogische adviesfunctie bij specifieke opvoedingsvragen aanbieden;
- 4° een opvoedingwinkel moet ontmoetingen stimuleren tussen opvoedingsverantwoordelijken met de nadruk op het creëren van sociale netwerken en het bespreekbaar maken van het opvoeden van kinderen bij brede groepen van opvoedingsverantwoordelijken;
- 5° een opvoedingswinkel moet ook voorlichtings-, opleidings-, vormings- of trainingsactiviteiten in verband met opvoeding binnen het bereik van opvoedingsverantwoordelijken brengen;
- 6° een opvoedingswinkel moet ondersteuning aanbieden bij opvoedingsproblemen, zowel in gezins- als in groepsverband;
- 7° een opvoedingswinkel moet zorgen voor een vroegtijdige detectie van opvoedingsonzekerheid of opvoedingsproblemen met, indien nodig, een gerichte doorverwijzing;
- 8° tot slot moet een opvoedingswinkel zorgen voor een gecoördineerde, systematische en kwantitatieve gegevensverzameling.

Aan de uitvoerende macht wordt de mogelijkheid geboden om het werkingsgebied van een opvoedingswinkel vast te leggen. Het werkingsgebied van een opvoedingswinkel moet evenwel altijd de volledige centrumstad bestrijken waarin hij gelegen is (artikel 6, §2).

De uitvoerende macht moet de nadere voorwaarden bepalen voor de toekenning van de subsidie-enveloppe en de ondersteuning ter plaatse door een personeelslid van het Vlaams Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Het is ook de taak van de uitvoerende macht om de regels te bepalen met betrekking tot de aanvraag, de vaststelling, de toekenning, de vereffening en de terugvordering van de subsidie-enveloppe. Bij het bepalen van de subsidie-enveloppe moet de Vlaamse Regering de resultaten vastleggen die moeten worden bereikt door het lokaal samenwerkingsverband opvoedingsondersteuning. Voorts krijgt de uitvoerende macht de mogelijkheid om de voorwaarden te bepalen waaronder het lokaal samenwerkingsverband

opvoedingsondersteuning de subsidie-enveloppe kan cumuleren met eventuele andere financieringsbronnen (artikel 6, §3).

Het voorstel van decreet voorziet in de toekenning van een kwaliteitslabel aan elk lokaal samenwerkingsverband opvoedingsondersteuning dat gesubsidieerd wordt voor de organisatie en de werking van een opvoedingswinkel. Aan een lokaal samenwerkingsverband opvoedingsondersteuning dat niet gevestigd is in een centrumstad kan eveneens een kwaliteitslabel worden toegekend, als het voldoet aan alle voorwaarden waaraan een lokaal samenwerkingsverband opvoedingsondersteuning in een centrumstad moet voldoen (met de evidente uitzondering dat het niet moet uitgaan van een in een centrumstad georganiseerd lokaal overleg opvoedingsondersteuning) (artikel 7).

Artikelen 8 en 9

De artikelen 8 en 9 bevatten de bepalingen inzake de Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning. De Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning zijn, zoals al in de (algemene) toelichting werd gesteld, de huidige preventieconsulenten van de preventiecellen bij de comités voor bijzondere jeugdzorg. Hun opdracht wordt volledig gekaderd in opvoedingsondersteuning als preventie.

Hun taak ligt op twee terreinen:

- (1) de Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning worden ingezet voor ondersteuning in gemeenten die niet beschikken over een lokale coördinator opvoedingsondersteuning die in aanmerking komt voor opleiding en permanente vorming. Het gaat om ondersteuning in de zin van artikel 13 van het decreet van 19 maart 2004 betreffende het lokaal sociaal beleid (artikel 8, eerste lid). De Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning moeten deze gemeenten stimuleren om te voldoen aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de opleiding en permanente vorming van een lokale coördinator opvoedingsondersteuning. De Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning streven ernaar dat een bepaalde gemeente toch nog overgaat tot de tewerkstelling van een lokale coördinator opvoedingsondersteuning. Lukt dat niet, dan kan een lokale coördinator opvoedingson-

dersteuning, uiteraard met zijn toestemming, worden aangeduid door en onder de actoren die deel kunnen uitmaken van het lokaal overleg opvoedingsondersteuning (artikel 8, tweede lid);

- (2) de Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning moeten met de lokale coördinatoren opvoedingsondersteuning op bovenlokaal niveau het aanbod aan opvoedingsondersteuning afstemmen (zie artikel 4, 4°), in het bijzonder wat de pedagogische adviesfunctie betreft (artikel 9, §1, eerste lid).

Het voorstel van decreet bepaalt dat de Vlaamse Regering jaarlijks de werkingsmiddelen moet bepalen voor de Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning. De Vlaamse Regering kan deze werkingsmiddelen afhankelijk maken van de cofinanciering door de provincie (artikel 9, §1, tweede lid). Langs deze weg kunnen ook de provincies ten volle hun verantwoordelijkheid opnemen. Aan de Vlaamse Regering wordt de mogelijkheid geboden om de werkingsgebieden van de bovenlokale niveaus te bepalen. Die mogelijkheid wordt evenwel beperkt: het werkingsgebied van een bovenlokaal niveau mag slechts een provincie bestrijken (artikel 9, §1, derde lid).

De Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning moeten toetreden tot de netwerken rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening (zie artikel 13 van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de integrale jeugdhulp) (artikel 9, §2).

Artikelen 10 en 19

Het voorgestelde artikel 10 herneemt hier het decreet van 19 januari 2001 houdende de inrichting van activiteiten inzake opvoedingsondersteuning (artikel 10), dat wordt opgeheven (artikel 19).

De Vlaamse Regering kan nog altijd een forfaitaire tegemoetkoming toekennen aan een vereniging, een deelvereniging of een organisatie die een voorlichtings-, opleidings-, vormings- of trainingsactiviteit in verband met de opvoeding van kinderen organiseert.

Artikelen 11, 12, 13 en 14

De artikelen 11 tot en met 14 (samen hoofdstuk VI) bevatten de bepalingen met betrekking tot het op te richten Vlaams Expertisecentrum voor Opvoedingsondersteuning.

Het voorstel van decreet bepaalt dat bij Kind en Gezin het Vlaams Expertisecentrum voor Opvoedingsondersteuning wordt opgericht, bestaande uit een adviescomité en een operationele cel (artikel 11, §1). De oprichting van het Vlaams Expertisecentrum voor Opvoedingsondersteuning wordt als opdracht toegewezen aan Kind en Gezin. De uitvoerende macht moet de nadere regels bepalen inzake de samenstelling, organisatie en werking van het adviescomité en de operationele cel (artikel 11, §3). Het adviescomité moet bestaan uit experts op het vlak van het opvoeden van kinderen en vertegenwoordigers van de intern verzelfstandigde agentschappen (artikel 11, §2, eerste lid). Het adviescomité verstrekt advies aan de operationele cel over de inhoudelijke aspecten van de werkzaamheden van het Vlaams Expertisecentrum voor Opvoedingsondersteuning (artikel 11, §2, tweede lid).

In het voorgestelde artikel 12 worden de volgende opdrachten toegewezen aan het Vlaams Expertisecentrum voor Opvoedingsondersteuning:

- (1) basisinformatie ontwikkelen over het opvoeden van kinderen in diverse levensfasen en die informatie onder meer aanbieden aan het lokaal overleg opvoedingsondersteuning en aan de opvoedingswinkels;
- (2) tekstueel en audiovisueel materiaal aanmaken en verspreiden en zorgen voor de terugkoppeling naar de opvoedingsverantwoordelijken. De opdracht om audiovisueel materieel aan te maken staat niet los van de Vlaamse en eventueel provinciale betoelaging van opvoedingsondersteunende televisieprogramma's op de regionale omroepen (zie infra);
- (3) een digitaal platform opzetten en updaten over het opvoeden van kinderen in diverse levensfasen, in samenwerking met de opvoedingswinkels;
- (4) telefonische dienstverlening aanbieden voor opvoedingsverantwoordelijken met opvoedingsvragen, in samenwerking met een of meer relevante partners;
- (5) een documentatie- en informatiecentrum uitbouwen rond het opvoeden van kinderen in de diverse levensfasen;
- (6) de voortgangsbewaking garanderen van het Vlaamse en internationale wetenschappelijk

onderzoek rond het opvoeden van kinderen in de diverse levensfasen. ‘Voortgangsbewaking’ betekent niet: zelf wetenschappelijk onderzoek verrichten;

- (7) participatieve en wetenschappelijk onderbouwde methodieken inzake opvoedingsondersteuning ontwikkelen en verspreiden;
- (8) de opleiding en de permanente vorming van de lokale coördinatoren opvoedingsondersteuning (zie supra) organiseren;
- (9) een handleiding opstellen die binnen het lokaal overleg opvoedingsondersteuning kan worden gebruikt;
- (10) trainingen van professionals in opvoedingsondersteuning organiseren;
- (11) de gegevensverzamelingen van de opvoedingswinkels verwerken en daarover rapporteren aan de Vlaamse Regering.

In artikel 13 van het voorstel van decreet wordt vastgelegd dat de lokale coördinatoren opvoedingsondersteuning en de Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning moeten rapporteren over hun activiteiten aan het Vlaams Expertisecentrum voor Opvoedingsondersteuning. De Vlaamse Regering moet de nadere regels van deze rapportage vastleggen.

De indieners van het voorstel van decreet scheppen de mogelijkheid tot subsidiëring van opvoedingsondersteunende televisieprogramma's op de regionale omroepen. De televisieprogramma's zullen worden gemaakt in samenwerking met het Vlaams Expertisecentrum voor Opvoedingsondersteuning. De Vlaamse financiering van opvoedingstelevisie kan afhankelijk worden gemaakt van de cofinanciering door de provincie waarin de regionale omroep is gevestigd (artikel 14).

Artikelen 15 en 16

De artikelen 15 en 16 vormen samen hoofdstuk VII en bevatten de bepalingen met betrekking tot het toezicht en de rapportage.

De Vlaamse Regering organiseert het toezicht op de naleving van de voorwaarden zoals bepaald in

de hoofdstukken II, III en V. De organisatie van het toezicht op de naleving van de gestelde voorwaarden wordt opgedragen aan de uitvoerende macht. Die laatste moet om de twee jaar in een afzonderlijk rapport bij het Vlaams Parlement verslag uitbrengen over de werking en de activiteiten van het lokaal overleg opvoedingsondersteuning, de lokale coördinatoren opvoedingsondersteuning, de opvoedingswinkels, de Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning (dus ook over het bovenlokaal overleg opvoedingsondersteuning) en het Vlaams Expertisecentrum voor Opvoedingsondersteuning.

Artikel 17

De preventiecellen van de comités voor bijzondere jeugdzorg hebben momenteel de volgende decretale opdrachten:

- de omstandigheden en toestanden die negatief inwerken op de fysieke integriteit, het psychosociaal welzijn en de ontplooiingskansen van minderjarigen, ter kennis te brengen van private organisaties en van de overheid, met het oog op initiatieven om die toestanden en omstandigheden te voorkomen en te bestrijden;
- in plaatselijk of in regionaal verband met dergelijke initiatieven samen te werken, ze te ondersteunen, te bevorderen en indien nodig te coördineren (artikel 4, 3° en 4°, van de gecoördineerde decreten van 4 april 1990 inzake bijzondere jeugdbijstand).

Bij het vervullen van die taken moeten onder meer de volgende werkingsbeginselen in acht worden genomen:

- “1° het comité inventariseert en registreert de in artikel 4, 3° en 4°, bedoelde omstandigheden en toestanden, alsmede het geheel van de in het arrondissement bestaande initiatieven die daaraan pogen te verhelpen;
- 2° het onderzoekt welke leemten bestaan en stelt de prioritaire behoeften vast;
- 3° het onderzoekt hoe door overleg, coördinatie, of door het stimuleren van samenwerking enerzijds, bijgedragen kan worden tot het optimaliseren van de werking van voornoemde initiatieven en anderzijds tot het tegemoetkomen aan de prioritaire behoeften;

- 4° het initieert, stimuleert en coördineert in dat perspectief de samenspraak en samenwerking tussen alle daartoe aanspreekbare voorzieningen;
- 5° jaarlijks maakt het comité over deze activiteiten een verslag over aan de Regering overeenkomstig de richtlijnen door haar bepaald;
- 6° het comité oriënteert en stimuleert de werking van het in artikel 8 bedoelde bureau en bespreekt jaarlijks de algemene werking ervan”.

Dit voorstel van decreet vervangt 2° door de volgende bepaling: “het biedt vanuit lokale of sectorspecifieke kennis ondersteuning aan het intern verzelfstandigd agentschap Jongerenwelzijn bedoeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap Jongerenwelzijn”.

Daarnaast worden 4°, 5° en 6° opgeheven.

Artikel 18

Deze bepaling voegt een bepaling toe aan de gecoördineerde decreten inzake bijzondere jeugdbijstand. Aan de sociale dienst voor bijzondere jeugdbijstand wordt de opdracht gegeven om te wijzen op de mogelijkheden van opvoedingsondersteuning indien uit de afwijzing van een hulpverleningsvraag door het bureau voor bijzondere jeugdbijstand de afwezigheid van een problematische opvoedingssituatie blijkt.

Artikel 20

Als datum van inwerkingtreding van dit decreet wordt 1 juli 2007 vooropgesteld.

Tom DEHAENE

Vera JANS

Robert VOORHAMME

Bart CARON

Vera VAN DER BORGHT

Helga STEVENS

VOORSTEL VAN DECREET

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° opvoedingsondersteuning: de laagdrempelige, gelaagde ondersteuning van opvoedingsverantwoordelijken bij de opvoeding van kinderen;
- 2° opvoedingsverantwoordelijken: de titularissen van het ouderlijk gezag, de natuurlijke personen die een of meer kinderen op duurzame wijze of op regelmatige basis in feite onder hun bewaring hebben of bij wie het kind geplaatst is door bemiddeling of ten laste van een overheid, en de professionelen of vrijwilligers die op grond van hun activiteiten mee verantwoordelijk zijn voor de opvoeding van meerdere kinderen;
- 3° kind: de persoon bedoeld in artikel 1 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind, aangenomen in New York op 20 november 1989;
- 4° lokaal sociaal beleidsplan: het plan bedoeld in artikel 4 van het decreet van 19 maart 2004 betreffende het lokaal sociaal beleid;
- 5° centrumstad: de grootsteden, de centrumsteden of de Vlaamse Gemeenschapscommissie bedoeld in artikel 4 van het decreet van 13 december 2002 tot vaststelling van de regels inzake de werking en de verdeling van het Vlaams Stedenfonds;
- 6° Kind en Gezin: het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid bedoeld in het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin;
- 7° Jongerenwelzijn: het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid bedoeld in

het besluit van de Vlaamse Regering van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap Jongerenwelzijn.

HOOFDSTUK II

Lokale coördinatoren opvoedingsondersteuning en lokaal overleg opvoedingsondersteuning

Artikel 3

De Vlaamse Regering ondersteunt de opleiding en de permanente vorming van lokale coördinatoren opvoedingsondersteuning wanneer aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- 1° de lokale coördinator opvoedingsondersteuning wordt tewerkgesteld door de gemeente, een intergemeentelijk samenwerkingsverband of, in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, door de Vlaamse Gemeenschapscommissie;
- 2° de lokale coördinator opvoedingsondersteuning organiseert op regelmatige basis een lokaal overleg opvoedingsondersteuning, met het oog op een aanbod aan opvoedingsondersteuning dat op de lokale behoeften en kenmerken is afgestemd;
- 3° de lokale coördinator opvoedingsondersteuning coördineert de opvoedingsondersteuning op lokaal niveau in een breder verband en rapporteert daarover aan het lokaal overleg opvoedingsondersteuning.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden voor de toekenning van de ondersteuning bedoeld in het eerste lid.

Artikel 4

Het lokaal overleg opvoedingsondersteuning bedoeld in artikel 3, eerste lid, 2°, vervult minstens de volgende opdrachten:

- 1° het bereidt het lokaal sociaal beleidsplan en de evaluatie ervan voor, met betrekking tot de opvoedingsondersteuning;
- 2° het ontwikkelt op basis van afstemming en samenwerking de acties rond opvoedingsondersteuning

die in het lokaal sociaal beleidsplan zijn opgenomen;

- 3° het zorgt, op basis van afstemming en samenwerking, voor de informatieverstrekking en de sensibilisatie rond het opvoeden van kinderen en de vroegtijdige detectie van opvoedingsonzekerheid of opvoedingsproblemen;
- 4° het werkt mee aan de afstemming op bovenlokaal niveau van het aanbod aan opvoedingsondersteuning.

Artikel 5

De lokale coördinator opvoedingsondersteuning nodigt ten minste de volgende actoren die actief zijn in de gemeente of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of vertegenwoordigers van die onderscheiden actoren uit voor deelname aan het lokaal overleg opvoedingsondersteuning bedoeld in artikel 3, eerste lid, 2°:

- 1° het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn;
- 2° de erkende huisartsen;
- 3° de scholen uit het secundair onderwijs bedoeld in het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II;
- 4° de regionale instituten en instellingen voor maatschappelijk opbouwwerk bedoeld in het decreet van 26 juni 1991 betreffende de erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk, die een lokale werking hebben in de betrokken gemeente of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- 5° de ouderverenigingen bedoeld in het decreet van 20 juni 1996 betreffende de subsidiëring van ouderkoepelverenigingen;
- 6° de kleuterscholen, de lagere scholen en de basisscholen bedoeld in het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997;
- 7° de diensten voor gezinszorg bedoeld in het decreet van 14 juli 1998 houdende de erkenning en de subsidiëring van verenigingen en welzijnsvoorzieningen in de thuiszorg;

- 8° de centra voor leerlingenbegeleiding bedoeld in het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding;
- 9° de lokale politie bedoeld in titel II van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus;
- 10° de verenigingen waar armen het woord nemen bedoeld in artikel 8 van het decreet van 21 maart 2003 betreffende de armoedebestrijding;
- 11° de verenigingen die erkend zijn en gesubsidieerd worden krachtens titel II van het decreet van 4 april 2003 betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk en systematisch vormingen over opvoeding aan opvoedingsverantwoordelijken aanbieden;
- 12° de voorzieningen en de actoren die de activiteiten uitvoeren bedoeld in artikel 7, artikel 13, §2 en §3, en artikel 14 van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin.

De Vlaamse Regering kan andere actoren of vertegenwoordigers van deze onderscheiden actoren benoemen die uitgenodigd worden voor deelname aan het lokaal overleg opvoedingsondersteuning bedoeld in artikel 3, eerste lid, 2°.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden waaronder het lokaal overleg opvoedingsondersteuning bedoeld in artikel 3, eerste lid, 2°, kan worden samengesteld uit vertegenwoordigers van de onderscheiden actoren vermeld in het eerste en tweede lid.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels inzake de organisatie en de werking van het lokaal overleg opvoedingsondersteuning bedoeld in artikel 3, eerste lid, 2°.

HOOFDSTUK III

Opvoedingswinkels

Artikel 6

§1. De Vlaamse Regering subsidieert een lokaal samenwerkingsverband opvoedingsondersteuning

met een jaarlijkse subsidie-enveloppe voor de organisatie en de werking van een opvoedingswinkel wanneer het aan de volgende voorwaarden voldoet:

- 1° het gaat uit van een in een centrumstad georganiseerd lokaal overleg opvoedingsondersteuning bedoeld in artikel 3, eerste lid, 2°;
- 2° het bestaat uitsluitend uit meerdere actoren die deelnemen aan het lokaal overleg opvoedingsondersteuning bedoeld in artikel 3, eerste lid, 2°;
- 3° er worden afspraken gemaakt over het aanbod van opvoedingsondersteuning door de actoren die deel uitmaken van het lokaal samenwerkingsverband opvoedingsondersteuning en die deelnemen aan het lokaal overleg opvoedingsondersteuning bedoeld in artikel 3, eerste lid, 2°, en door gevormde vrijwilligers;
- 4° de opvoedingswinkel vervult ten minste de volgende opdrachten:
 - a) onverminderd artikel 4, 3°, basisinformatie ter beschikking stellen over het opvoeden van kinderen in diverse levensfasen;
 - b) algemene opvoedingsvragen beantwoorden;
 - c) een onderscheiden, vraaggerichte pedagogische adviesfunctie aanbieden bij specifieke opvoedingsvragen;
 - d) het stimuleren van ontmoetingen tussen opvoedingsverantwoordelijken met de nadruk op het creëren van sociale netwerken en het bespreekbaar maken van het opvoeden van kinderen bij brede groepen van opvoedingsverantwoordelijken;
 - e) voorlichtings-, opleidings-, vormings- of trainingsactiviteiten in verband met opvoeding binnen het bereik van opvoedingsverantwoordelijken brengen;
 - f) ondersteuning aanbieden bij opvoedingsproblemen, zowel in gezins- als groepsverband;
 - g) zorgen voor een vroegtijdige detectie van opvoedingsonzekerheid of opvoedingsproblemen met, indien nodig, een gerichte doorverwijzing;

h) zorgen voor een gecoördineerde, systematische en kwantitatieve gegevensverzameling;

- 5° de opvoedingswinkel is centraal gelegen, is vlot bereikbaar, is gevestigd in een of meer toegankelijke gebouwen en hanteert gezinsvriendelijke opengingsuren;
- 6° de opvoedingswinkel maakt gebruik van een gamma van beproefde methodieken, respecteert daarbij de subsidiariteit, werkt vraaggericht en multidisciplinair en differentieert zijn aanbod volgens de diverse levensfasen van kinderen en, waar nodig, voor specifieke doelgroepen.

Jongerenwelzijn ondersteunt ter plaatse het lokaal samenwerkingsverband opvoedingsondersteuning dat gesubsidieerd wordt overeenkomstig het eerste lid.

§2. De Vlaamse Regering kan het werkingsgebied van een opvoedingswinkel vastleggen, met dien verstande dat dat werkingsgebied ten minste de centrumstad bestrijkt waarin de opvoedingswinkel is gevestigd;

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden voor de toekenning van de subsidie-enveloppe en de ondersteuning bedoeld in §1.

De Vlaamse Regering bepaalt de regels met betrekking tot de aanvraag, de vaststelling, de toekenning, de vereffening en de terugvordering van de subsidie-enveloppe. Bij het bepalen van de subsidie-enveloppe legt de Vlaamse Regering resultaten vast die moeten worden bereikt door het lokaal samenwerkingsverband opvoedingsondersteuning bedoeld in §1.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen waaronder het lokaal samenwerkingsverband opvoedingsondersteuning bedoeld in §1 de subsidie-enveloppe kan cumuleren met andere financiering.

Artikel 7

De Vlaamse Regering kent een kwaliteitslabel toe aan de lokale samenwerkingsverbanden opvoedingsondersteuning die gesubsidieerd worden overeenkomstig artikel 6.

De Vlaamse Regering kent een kwaliteitslabel toe aan het lokaal samenwerkingsverband dat uitgaat

van een niet in een centrumstad georganiseerd lokaal overleg opvoedingsondersteuning bedoeld in artikel 3, eerste lid, 2°, en dat voldoet aan de voorwaarden van artikel 6, §1, met uitzondering van 1°.

HOOFDSTUK IV

Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning

Artikel 8

De Vlaamse Regering ondersteunt, overeenkomstig artikel 13 van het decreet van 19 maart 2004 betreffende het lokaal sociaal beleid, de gemeenten die geen ondersteuning krijgen bedoeld in artikel 3, door het inzetten van Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning.

De Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning moeten bevorderen dat in de gemeenten bedoeld in het eerste lid wordt voldaan aan de voorwaarden van artikel 3. Bij afwezigheid van een tewerkstelling bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1°, kan een lokale coördinator opvoedingsondersteuning, volgens de voorwaarden bepaald door de Vlaamse Regering, met zijn toestemming, worden aangeduid door en onder de actoren vermeld in artikel 5, eerste lid.

Artikel 9

§1. De Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning zorgen met de lokale coördinatoren opvoedingsondersteuning, overeenkomstig artikel 4, 4°, voor de afstemming op bovenlokaal niveau van het aanbod van opvoedingsondersteuning, in het bijzonder van de pedagogische adviesfunctie.

De Vlaamse Regering bepaalt jaarlijks de werkingsmiddelen voor de Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning. De Vlaamse Regering kan deze werkingsmiddelen afhankelijk maken van de cofinanciering door de provincie.

De Vlaamse Regering kan het werkingsgebied van de bovenlokale niveaus bepalen, met dien verstande dat het werkingsgebied van een bovenlokaal niveau slechts een provincie bestrijkt.

§2. De Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning treden toe tot de netwerken rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening, overeenkomstig artikel 13, tweede lid, van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de integrale jeugdhulp.

HOOFDSTUK V

Initiatieven inzake voorlichting,
opleiding, vorming of training
in verband met de opvoeding van kinderen

Artikel 10

§1. Binnen de perken van de begrotingskredieten kan de Vlaamse Regering een forfaitaire tegemoetkoming toekennen aan een vereniging, een deelvereniging of een organisatie die een voorlichtings-, opleidings-, vormings- of trainingsactiviteit in verband met het opvoeden van kinderen organiseert, en die haar betrokkenheid bij het opvoeden van kinderen kan aantonen.

De activiteit bedoeld in het eerste lid heeft tot doel opvoedingsverantwoordelijken in staat te stellen kennis, inzichten en vaardigheden te verwerven of verder te ontwikkelen met betrekking tot de opvoeding van kinderen.

§2. Een opleidings-, vormings- of trainingsreeks bevat ten minste drie samenkomsten in een tijdsperiode van zes maanden. Die vereiste geldt niet voor een voorlichtingsactiviteit. Alle activiteiten worden georganiseerd voor een groep van ten minste twaalf deelnemers en ten minste acht deelnemers voor bijzondere doelgroepen.

Het aantal activiteiten dat voor de tegemoetkoming in aanmerking komt, is per initiatiefnemer beperkt tot twaalf per jaar.

De begeleider kan met deskundigheid over de opvoeding van kinderen en jongeren spreken.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de aanvraag en de toekenning van de tegemoetkoming volgens welbepaalde criteria voor de begeleider,

met bijzondere aandacht voor de plaats en de inbreng van de opvoedingsverantwoordelijken.

HOOFDSTUK VI

Vlaams Expertisecentrum voor Opvoedingsondersteuning

Artikel 11

§1. Bij Kind en Gezin wordt het Vlaams Expertisecentrum voor Opvoedingsondersteuning opgericht, dat bestaat uit een adviescomité en een operationele cel.

§2. Het adviescomité bestaat uit experts inzake het opvoeden van kinderen en vertegenwoordigers van de intern verzelfstandigde agentschappen die door de Vlaamse regering worden aangewezen.

Het adviescomité verstrekt advies aan de operationele cel over de inhoudelijke aspecten van de werkzaamheden van het Vlaams Expertisecentrum voor Opvoedingsondersteuning.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de samenstelling, de organisatie en de werking van het adviescomité en de operationele cel.

Artikel 12

Het Vlaams Expertisecentrum voor Opvoedingsondersteuning heeft de volgende opdrachten:

- 1° basisinformatie ontwikkelen over het opvoeden van kinderen in diverse levensfasen en die basisinformatie onder meer aanbieden aan het lokaal overleg opvoedingsondersteuning bedoeld in artikel 3, eerste lid, 2°, en aan de opvoedingswinkels bedoeld in artikel 6 en artikel 7, tweede lid;
- 2° tekstueel en audiovisueel materiaal maken en verspreiden en zorgen voor de terugkoppeling naar opvoedingsverantwoordelijken;
- 3° een digitaal platform ontwikkelen en updaten over het opvoeden van kinderen in diverse levensfasen, in samenwerking met de opvoedingswinkels bedoeld in artikel 6 en artikel 7, tweede lid;

- 4° telefonische dienstverlening aanbieden aan opvoedingsverantwoordelijken met opvoedingsvragen, in samenwerking met een of meer relevante partners;
- 5° een documentatie- en informatiecentrum uitbouwen over het opvoeden van kinderen in diverse levensfasen;
- 6° de voortgangsbewaking garanderen van het Vlaamse en internationale wetenschappelijk onderzoek over het opvoeden van kinderen in diverse levensfasen;
- 7° participatieve en wetenschappelijk onderbouwde methodieken inzake opvoedingsondersteuning ontwikkelen en verspreiden;
- 8° de opleiding en de permanente vorming organiseren van de lokale coördinatoren opvoedingsondersteuning bedoeld in artikel 3, eerste lid, organiseren;
- 9° een handleiding opstellen die binnen het lokaal overleg opvoedingsondersteuning bedoeld in artikel 3, eerste lid, 2°, kan worden gebruikt;
- 10° trainingen van professionelen in opvoedingsondersteuning organiseren;
- 11° de gegevensverzamelingen bedoeld in artikel 6, §1, 4°, h), verwerken, en daarover rapporteren aan de Vlaamse Regering.

Artikel 13

De lokale coördinatoren opvoedingsondersteuning bedoeld in de artikelen 3 en 8, tweede lid, en de Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning bedoeld in artikel 8 rapporteren over hun activiteiten aan het Vlaams Expertisecentrum voor Opvoedingsondersteuning.

De Vlaamse Regering legt de nadere regels van die rapportage vast.

Artikel 14

De Vlaamse Regering bepaalt jaarlijks de middelen die, overeenkomstig artikel 80, §2, van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 4 maart 2005, aangewend kunnen worden

voor de financiering van opvoedingsondersteunende televisieprogramma's die gemaakt worden in samenwerking met het Vlaams Expertisecentrum voor Opvoedingsondersteuning.

De Vlaamse Regering kan de financiering bedoeld in het eerste lid afhankelijk maken van de cofinanciering door de provincie waarin de regionale omroep gevestigd is.

HOOFDSTUK VIII

Toezicht en rapportage

Artikel 15

De Vlaamse Regering organiseert het toezicht op de naleving van de voorwaarden zoals bepaald in de hoofdstukken II, III en V.

Artikel 16

De Vlaamse Regering brengt tweejaarlijks vóór 31 mei in een afzonderlijk rapport bij het Vlaams Parlement verslag uit over de werking en activiteiten van:

- 1° het lokaal overleg opvoedingsondersteuning en de lokale coördinatoren opvoedingsondersteuning als bedoeld in artikel 3;
- 2° de opvoedingswinkels bedoeld in artikelen 6 en 7, tweede lid;
- 3° de Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning bedoeld in artikelen 8 en 9;
- 4° de initiatieven inzake voorlichting, opleiding, vorming of training in verband met de opvoeding van kinderen;
- 5° het Vlaams Expertisecentrum voor Opvoedingsondersteuning.

HOOFDSTUK IX

Slotbepalingen

Artikel 17

In artikel 5, §2, van de decreten inzake bijzondere jeugdbijstand, gecoördineerd op 4 april 1990, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 2° wordt vervangen door wat volgt:

“2° het biedt vanuit lokale of sectorspecifieke kennis ondersteuning aan het intern verzelfstandigd agentschap Jongerenwelzijn bedoeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap Jongerenwelzijn;”;

2° punten 3°, 4° en 5° worden opgeheven.

Artikel 18

In artikel 9 van dezelfde decreten wordt in §2 een 6°bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“6°bis indien uit de bekrachtigde afwijzing bedoeld in 6° de afwezigheid van een problematische opvoedingssituatie blijkt, wijst de sociale dienst op de mogelijkheden van opvoedingsondersteuning bedoeld in het decreet van [...] houdende de organisatie van opvoedingsondersteuning”.

Artikel 19

Het decreet van 19 januari 2001 houdende de inrichting van activiteiten inzake opvoedingsondersteuning wordt opgeheven.

Artikel 20

Dit decreet treedt in werking op 1 juli 2007.

Tom DEHAENE

Vera JANS

Robert VOORHAMME

Bart CARON

Vera VAN DER BORGHT

Helga STEVENS